

Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”
al Academiei Române

COLOCVIILE „BRĂILOIU” 2026

Ediția a XIV-a

160 de ani de la înființarea Academiei Române

*Domenii și arhive etnologice multimedia – folcloristică,
etnomuzicologie, etnocoreologie, etnografie*

BUCUREȘTI
22–23 octombrie

JOI, 22 OCTOMBRIE 2026

Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”, Sala „Expoziție”

DESCHIDERE

10.00 – 10.30

Alocuțiuni

Acad. **Marius Andruh**, Președinte al Academiei Române

Acad. **Wilhelm Dancă**, Vicepreședinte al Academiei Române

Acad. **Sabina Ispas**, Președinte al Secției de arte, arhitectură și audiovizual a Academiei Române, Director al Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”

Pauză

10.30 – 10.45

COMUNICĂRI

10.45 – 12.00

Teren, arhive, interpretare

Moderator: dr. Ioana Fruntelată

- * dr. **Nicolae Panea**, *Noi tendințe în interpretarea ritualurilor.*
- * dr. **Ligia Fulga**, dr. **Sebastian Paic-Apan**, *Cercetări de teren recente (2024–2026) în Câmpia Transilvaniei – Cămașa cu ciupag din Apuseni și „alterarea terenului”.*
- * dr. **Adina Hulubaș**, dr. **Mariana Cocieru**, *Arhivele de folclor: un summum pentru orice demers științific. Digitizarea fondurilor de la Iași și Chișinău.*
- * dr. **Lucian-Valeriu Lefter**, *Arhiva Seminarului de Folclor de la Iași.*
- * dr. **Marin Marian-Bălașa**, *„Revista de etnografie și folclor/ Journal of Ethnography and Folklore”, după 70 de ani.*

Pauză

12.00 – 13.30

Sala DALLEs

EXPOZIȚIE

Academia Română și cartea de folclor și etnografie

Acad. **Gheorghe Chivu**, *Cuvânt de deschidere*

13.30 – 13.45

PROIECȚII DE FILME

13.45 – 15.15

Filme-document din Arhiva Institutului de Etnografie și Folclor

- * Acad. **Sabina Ispas**, *Din istoria Institutului de Etnografie și Folclor: 1949–2026.*
- * dr. **Mihaela Bucin**, *Otlaca-Pustă/ Pusztatottlaka, satul-comoară (film).*

Pauză

15.15 – 15.30

Repere istoriografice

Moderator: dr. Emil Țîrcomnicu

- * dr. **Mariana Ciuciu**, *Interesul Academiei Române pentru cultura populară*.
- * dr. **Elena Pascaniuc**, *Folcloriști bucovineni în Academia Română. Contribuția lor la dezvoltarea „disciplinelor identității”: etnografia și folcloristica*.
- * dr. **Emil Țîrcomnicu**, *Preocupări ale Academiei Române pentru cercetarea comunităților românești balcanice în perioada 1866–1945*.
- * dr. **Mihaela Bucin**, *Colaborări academice româno-ungare în domeniul etnografiei din perioada comunistă. Rolul lui Gyula Ortutay*.
- * dr. **Ioana Fruntelată**, *Culegerea și arhivarea folclorului poetic la începutul secolului al XX-lea: contribuția lui Th. D. Sperantia*.
- * dr. **Carmen Jiga**, *Alexandru I. Amzulescu în „Memoriile Comisiei de Folclor”*.
- * dr. **Gabriel-Cătălin Stoian**, *Același teren, altă realitate. Despre revenirea la teren în cercetarea etnologică*.
- * dr. **Gabriela Păsărin**, *Puterea predictibilă și forța intempestivă a cuvintelor într-un spectacol al lumii arhetipale: Ciclul „La liliaci” de Marin Sorescu*.

LANSĂRI DE CARTE

18.00 – 19.00

Marin Marian-Bălașa, „Revista de etnografie și folclor/ Journal of Ethnography and Folklore”. Serie nouă/ New Series, 1–2, 2026.

Marin Marian-Bălașa, *Momente și schițe de antropologie cotidiană*, Institutul European, 2026.

Nicolae Panea, *Gramatica funerarului*, ediția a II-a, Editura Etnologică, 2026.

Rodica Raliade, *Parcurs etnologic*, Editura Etnologică, 2026.

Nicoleta Coatu, *Fenomenologia culturală a funerarului. Poetica funebrului*, Editura Etnologică, 2025.

Emil Țîrcomnicu, *Colonia română din Giurmaia de Sus (Bulgaria) și strămutarea aromânilor în Dobrogea (1860–1950)*, Editura Etnologică, 2026.

VINERI, 23 OCTOMBRIE 2026

Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”, Sala „Expoziție”

COMUNICĂRI

9.00 – 10.00

Etnomuzicologie și etnocoreologie (I): de la cilindrul de fonograf la inteligența artificială

Moderator: dr. Cristian Mușă

- * dr. **Cristian Mușă**, *Realizări din trecut și perspective de viitor în cercetarea jocurilor tradiționale.*
- * dr. **Constantin Secară**, *Site, filtre și discernământ în observarea, cercetarea și analizarea noilor muzici populare comerciale. Provocarea IA și „folclorizarea” spațiului virtual.*
- * dr. **Marian Lupașcu**, *IA. Impactul în muzica populară.*
- * dr. **Alin Trocan**, *Muzicile generate de IA în cultura românească contemporană (emergența unui nou tip de cultură – conținutul generat de IA.).*

Pauză

10.00 – 10.15

COMUNICĂRI

10.15 – 11.45

Etnomuzicologie și etnocoreologie (II): studii de caz

Moderator: dr. Constantin Secară

- * drd. **Florin Teodorescu**, *„Hora de pomană”. Studiu de caz pe Valea Oltului, zona Romanați.*
- * **Andrada Iordache**, *Lăutarii din Fântânele: prefaceri și continuități ale practicilor muzicale.*
- * drd. **Ștefan Milutinovici**, *Perspective etnomuzicologice asupra „colindului urșilor” din zona Comănești – Valea Troțușului.*
- * **Maria Mihali**, *Muzică de nuntă din Maramureș: Săpânța, Borșa, Baia Mare.*
- * drd. **Yasemin-Maria Koç**, *Pelerinajul la Biserica Romano-Catolică „Sfânta Maria” din Ciclova Montană.*
- * dr. **Armand Guță**, *Çalgıile și muzica aromânească în studiile de muzicologie macedonene.*

Pauză

12.00 – 13.30

COMUNICĂRI

13.30 – 15.00

Arhivă, digitizare, conservare

Moderator: dr. Laura Jiga Iliescu

- * dr. **Laura Jiga Iliescu**, *Relativizarea memoriei și arhivele de folclor.*
- * dr. **Cezar Buterez**, *Informația istorico-geografică în arhivele etnologice: perspective și abordări.*

- * dr. **Liviu Pop**, „Turcul mecanic” inversat.
- * dr. **Anamaria Stănescu**, Rolul „Repertoriului meșterilor și practicilor tradiționale” în configurarea memoriei culturale.
- * dr. **Georgiana Onoiu**, Revista „Sociologie românească” și repere în Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”.
- * drd. **Mirela Petrică**, Catalogul fondului de chinetograme din Arhiva Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”: digitizare, sistematizare și perspective de valorificare.
- * drd. **Anișoara Ștefănuță**, Contribuția etnografei dr. Luise Treiber Netoliczka la cercetarea portului popular din zona Prahovei. O perspectivă metodologică.

Pauză

15.15 – 15.30

COMUNICĂRI

15.30 – 16.30

Cultura hranei

Moderator: dr. Laura Ioana Toader

- * dr. **Laura Ioana Toader**, Repertoriul românesc de alimente în cercetările etnografice etalon ale Academiei Române.
- * dr. **Raisa Osadci**, Conceptul dualității lumii reflectat în tandemul alimentar „baba-albă/ baba-neagră”.
- * dr. **Ionuț Semuc**, dr. **Lucian David**, Alimentația ciobanilor în Bărăgan și Dobrogea.
- * dr. **Anca-Maria Vrăjitoriu**, Pelinul în cultura populară românească.

LANSĂRI DE CARTE

17.15 – 18.00

Lavinia Gheorghe, *Mariana Kahane în etnomuzicologia românească. Memoria documentului: manuscrise inedite*, Editura Universității Naționale de Muzică, București, 2026.

Carmen-Elena Jiga, *Personalitatea cercetătorului Alexandru I. Amzulescu și procesele de inovare metodologică în studierea cântecului epic. Aplicare asupra patrimoniului din Arhiva Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”*, Editura Etnologică, 2026.

Radu Toader, Laura Toader, *Dragostea la români: toate le suferă, toate le nădăjduiește. Dragostea nu cade niciodată*, Editura Etnologică, 2026.

Anca-Maria Enache Vrăjitoriu, *Hrana, dincolo de cotidian*, Editura Mega, 2025.

VINERI, 23 OCTOMBRIE 2026

Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”, Bibliotecă

COMUNICĂRI

09.00 – 09.45

Religiozitate și imaginar cultural

Moderator: dr. Ion Țița-Nicolescu

- * dr. **Astrid Cambose**, *Basmul lui Dumnezeu (variantă inedită). Elemente dintr-o mariologie țărănească neortodoxă.*
- * dr. **Ion Țița-Nicolescu**, *Imaginile tâlharului și sfântului în satul românesc – interpretări populare ale Artei Sacre. Biserica din Sălătrucu și Biserica din Urechești, Argeș.*
- * dr. **Alexandru Morintz**, dr. **Marian Coman**, *Cultură materială și practici spirituale în Țara Românească. Cimitirul medieval de la Bufta-Mănești.*

Pauză

09.45 – 10.15

COMUNICĂRI

10.15 – 11.30

Identități, patrimoniul, memorii culturale (I)

Moderator: dr. Corina Mihăescu

- * dr. **Corina Mihăescu**, *Aspecte actuale ale meșteșugului cruceritului în Oltenia.*
- * dr. **Roxana Deca**, *Valențele apotropaice ale simbolurilor vegetale. De la planta de leac la ornamentica textilă din Oltenia.*
- * dr. **Silvia-Valentina Iordache**, *Oul încondeiat – între patrimoniu și identitate: o perspectivă etnografică asupra colecției Muzeului Dr. Nicolae Minovici.*
- * dr. **Adelina Dogaru Alexa**, *Regimuri de reprezentare și reconfigurarea obiceiului Cucilor în decursul ultimului secol.*
- * dr. **Radu Toader**, *Pacea românilor. Definiții etnologice.*

Pauză

12.00 – 13.30

COMUNICĂRI

13.30 – 15.00

Identități, patrimoniul, memorii culturale (II)

Moderator: dr. Marin Constantin

- * dr. **Alina Ioana Ciobănel**, *Culoarea la sat.*
- * dr. **Marin Constantin**, *Între medicina legală și etnologie: Nicolae Minovici și Petru Caraman despre tatuaj.*
- * dr. **Tatiana Scurtu**, *Repere materiale ale identității românești în Scaunul „Trei Scaune” (secolele XVIII–XIX).*

- * dr. **Carmen Banța**, *Întoarcerea migrantului în comunitatea de origine: proces de reconfigurare culturală și identitate.*
- * prof. univ. dr. **Narcisa Știucă**, *Imaginea moscalului/ rusului în memoria războiului.*
- * dr. **Cătălin Constantin**, *La capătul drumului. Izolare, mobilitate și reprezentare în comunități montane din Caucaz.*

Pauză

15.00 – 15.15

COMUNICĂRI

15.15 – 16.15

Metamorfoze, transcenderi, adaptări

Moderator: dr. Rusalin Ișfănoni

- * dr. **Irina Balotescu**, „*Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte*”. *Călătorii posibile către utopia și ontologia temporalității suspendate.*
- * dr. **Rusalin Ișfănoni**, *Speriați de o stafie, soții Maier intră cu căruța într-o mlaștină.*
- * dr. **Florența Popescu Simion**, dr. **Ionuț Semuc**, *Sânzienele, Drăgaica: decăderea și reinventarea unui obicei.*
- * dr. **Elena Iagăr**, *Mutații funcționale, hibridizări stilistice și dinamici instituționale în Călușul argeșean din primul sfert al secolului al XXI-lea.*